

Zmiany klimatu: na czym stoimy?

dyskusja inauguracyjna

Zmiany klimatu: na czym stoimy?

„polityk stojący samotnie na roztopiającym się bloku lodu pośród bezkresnego oceanu, z jasno świecącym Słońcem w tle”

Czy wszystko jest w porządku?

A może jednak nie jest?

Niszczycielskie pożary w Kanadzie. "Wygląda na to, że cały świat płonie"

Fakty | Zobacz Fakty 21 sierpnia 2023, 20:19 Autor: [Monika Krajewska](#) Źródło: Fakty TVN

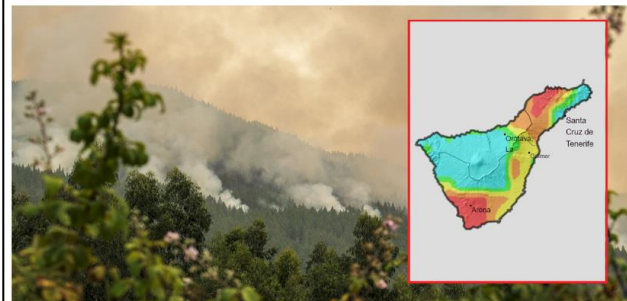

Gdzie są pożary w Grecji? Ogień pustoszy wyspy Rodos i Korfu

Od kilku dni pożary pustoszą Grecję. **Największe pożary odnotowano na Rodos**. Z wyspy udało się ewakuować już ponad 30 tys. mieszkańców. To **największa ewakuacja w historii Grecji** - poinformowały władze.

Pożary na Teneryfie. Spłonęła jedna trzecia lasów wyspy

20.08.2023, 06:37 Świat

CO SIĘ DZIEJE?

RADIO
RMF24

NIE PRZEGAP
Raków Częstochowa zagra dziś o awans do Ligi Mistrzów. Marcin Baszczyński będzie gościem o 15.10

SŁUCHAJ

RMF24 • Fakty • Świat • Już 114 śmiertelnych ofiar pożarów na Hawajach. Nieznany los 850 osób

Już 114 śmiertelnych ofiar pożarów na Hawajach. Nieznany los 850 osób

Wczoraj, 21 sierpnia (19:10)

W katastrofalnych pożarach na hawajskiej wyspie Maui zginęło przynajmniej 114 osób, a aż 850 nadal jest uważanych za zaginione - powiadomiły w poniedziałek władze lokalne. Na dotkniętą ogniowym kataklizmem wyspę udaje się prezydent Joe Biden.

ów wyspy -
walka z żywiołem,

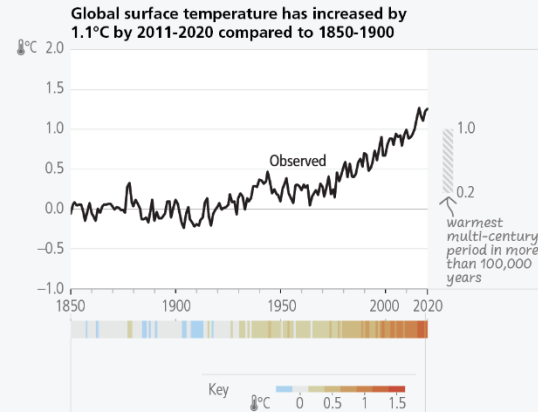
Co się dzieje?

- Jaki jest obecny stan klimatu?
- Czy jest źle?
- Jak bardzo klimat pogorszył się w ostatnich latach?

wzrost stężenia gazów cieplarnianych
w ostatnich 170 latach (IPCC AR6
Synthesis Report)

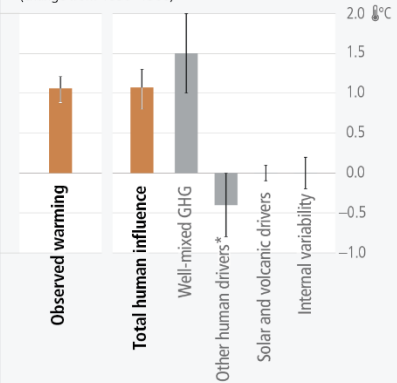
Human activities are responsible for global warming

c) Changes in global surface temperature

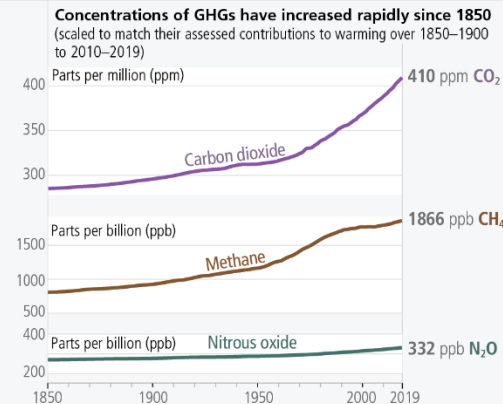
d) Humans are responsible

Observed warming is driven by emissions from human activities with GHG warming partly masked by aerosol cooling 2010–2019 (change from 1850–1900)

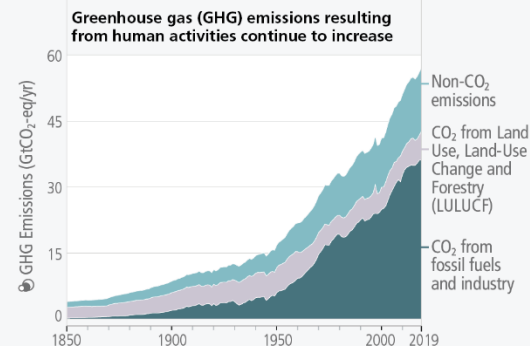

*Other human drivers are predominantly cooling aerosols, but also warming aerosols, land-use change (land-use reflectance) and ozone.

b) Increased concentrations of GHGs in the atmosphere

a) Increased emissions of greenhouse gases (GHGs)

Zegar w Krakowie odlicza czas do katastrofy klimatycznej

czwartek, 22 kwietnia 2021 r.

AAA 🔊

W Dniu Ziemi uruchomiono zegar klimatyczny na fasadzie TAURON Areny Kraków. Nawiązuje do nowojorskiej instalacji odliczającej czas do katastrofy klimatycznej. Projekt ten wpisuje się w długofalowe działania miasta, mające na celu dążenie do neutralności klimatycznej.

10... 9... 8... 7... 6... 5... 4... 3... 2... 1... ✨

ODLICZANIE DO KATASTROFY

Ten zegar odmierza czas do katastrofy klimatycznej. Nastąpi szybciej niż myślimy

30.11.2022 ZEGAR KLIMATYCZNY PODCZAS DEMONSTRACJI NA SZCZYZIE KLIMATYCZNYM COP27 W LISTOPADZIE 2022 R. Peter Dejong / East News

W Pradze zainstalowano cyfrowy zegar klimatyczny, który ma przypominać wszystkim o tym, jak niewiele czasu pozostało, by uratować planetę przed katastrofą klimatyczną.

PRZYRODA

Zegar na Manhattanie odlicza do katastrofy klimatycznej. Zostało 7 lat i 100 dni

23.09.2020 KATARZYNA GRZELAK

UDOSTĘPNIJ: f e

17 września gigantyczny zegar ustawiony na 7 lat, 103 dni, 15 godzin, 40 minut i 7 sekund rozpoczął odliczanie. Tyle czasu pozostało nam, zanim wzrost średniej globalnej temperatury przekroczy punkt krytyczny.

Zegar będący instalacją artystyczną stworzoną przez Gana Golana i Andrew Boyda, **znajduje się na wysokości dziesięciu pięter na Union Square na Manhattanie**. Artyści chcą, aby świat zdał sobie sprawę, że ludzka cywilizacja zbliża się do ostatecznego terminu zapobieżenia katastrofie klimatycznej.

Odliczanie do katastrofy

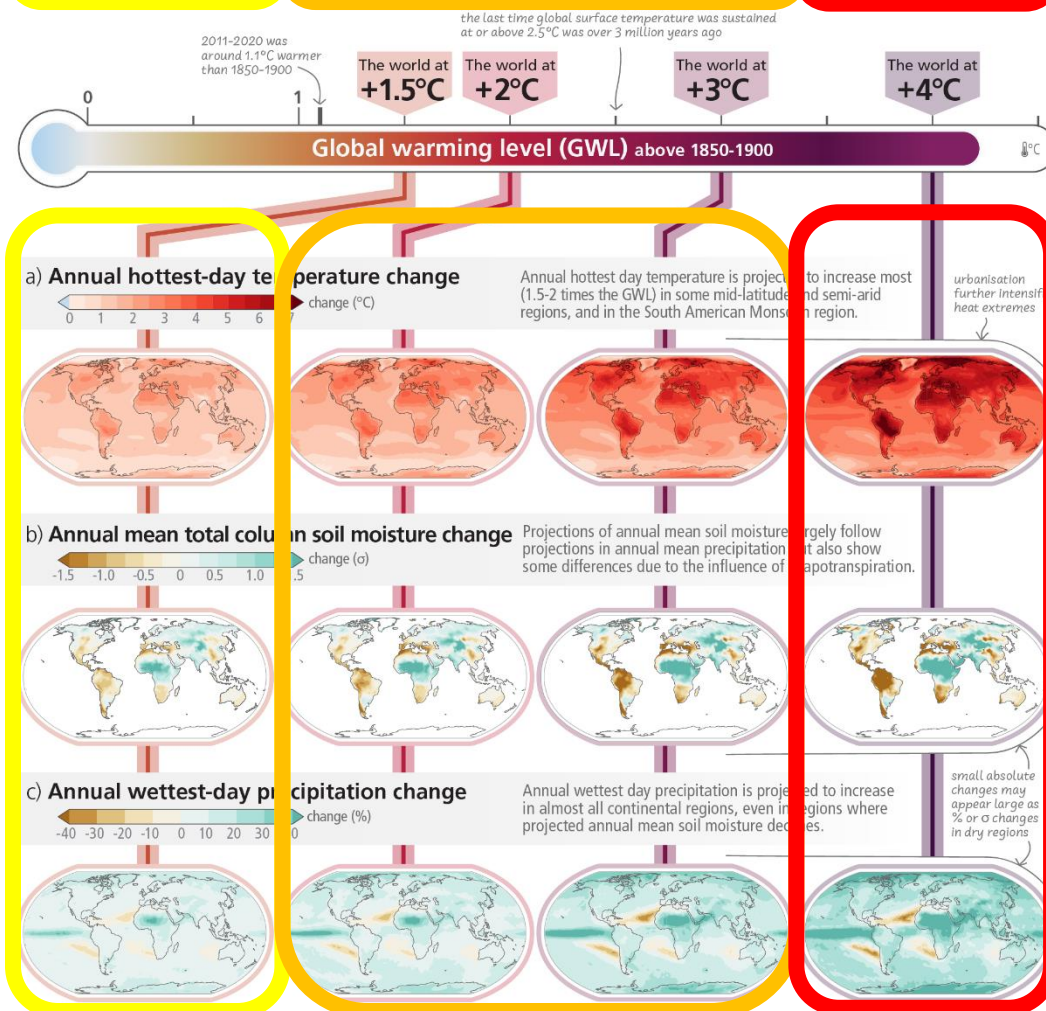
- Ile mamy czasu?
- Czy jest już za późno na zmiany?
- Jeśli nie jest za późno, co powinniśmy zrobić?

*konsekwencje różnych scenariuszy
przyszłych warunków klimatycznych w
zależności od wzrostu globalnej
temperatury (IPCC AR6 Synthesis Report)*

**niezbyt
dobrze**

źle

**bardzo
źle**

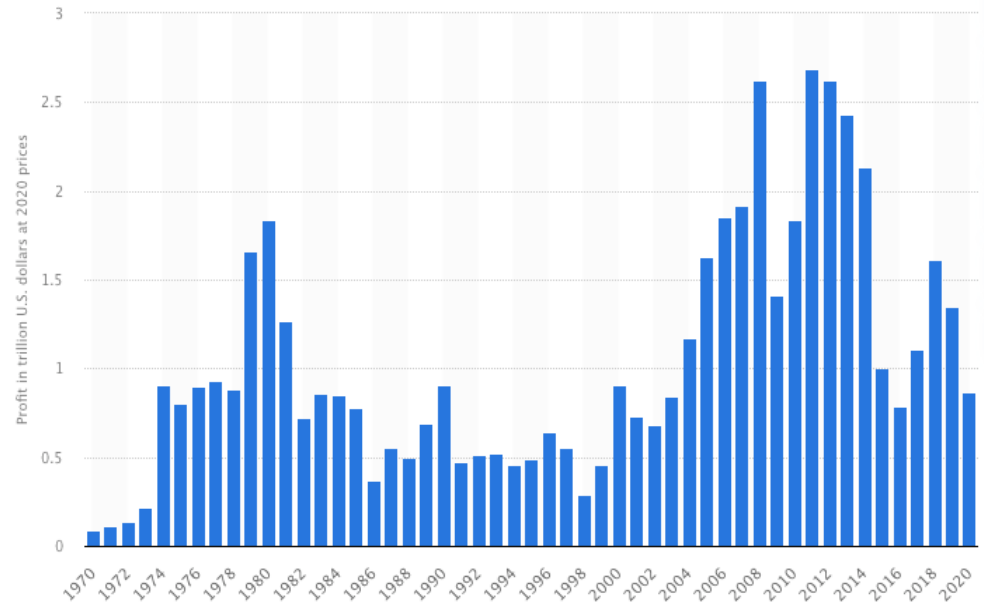

TASK FAILED SUCCESSFULLY

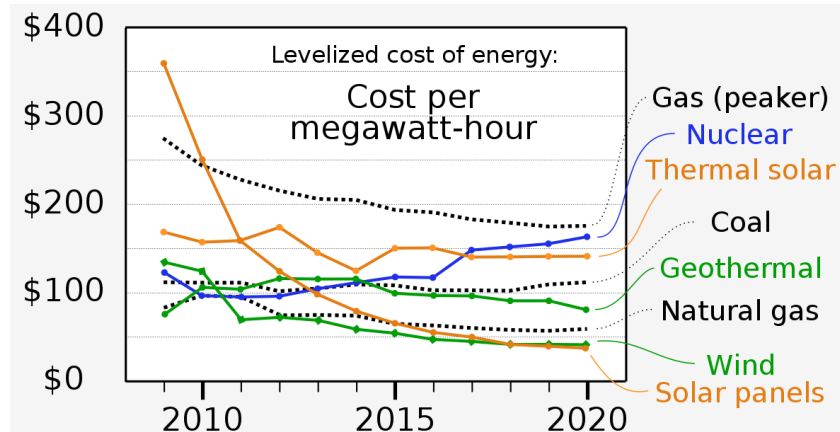
Task Failed Successfully

- Dlaczego zmiany na lepsze są takie trudne?
- Dlaczego o globalnym ociepleniu mówi się od lat, ale nie wszyscy spieszą się do rozwiązania tego problemu?

*globalne zyski przemysłu rafineryjnego w ciągu ostatnich 50 lat
(J. Aizarani 2023)*

*wyrównany koszt energii (LCOE) różnych źródeł energii
(R. Craig 2020, CC BY-SA 4.0)*

Czy turbiny wiatrowe szkodzą zdrowiu? Pojawiły się nowe badania

Opublikowano 4 lipca 2020

The Environmental Downside of Electric Vehicles

An electric vehicle requires six times the mineral inputs of a comparable internal combustion engine vehicle, according to the International Energy Agency.

Thursday, April 7, 2022

NIE WSZYSTKO ZŁOTO, CO SIĘ ŚWIECI

Dlaczego baterie są niebezpieczne?

Budowa ogniw pierwotnych (baterii jednorazowych)

Rozwój przemysłu oraz nowoczesnych technologii ułatwiających życie, staje się problemem nie tylko dla świata fauny i flory, ale także dla człowieka. W zastraszającym tempie postępuje degradacja środowiska i wydłuża się lista chorób cywilizacyjnych. Jednym z licznych zagrożeń jest ☐problem odpadów☐, m.in. baterii.

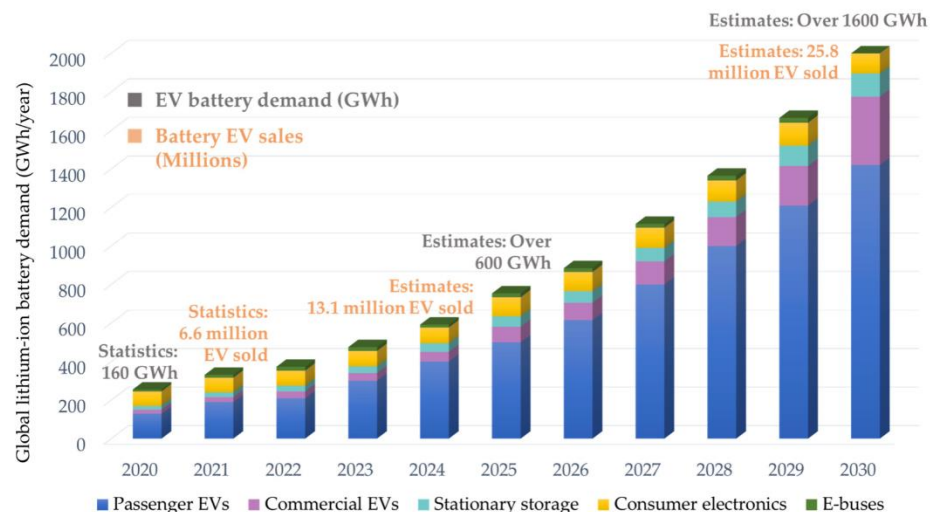
Nie wszystko złoto, co się świeci

- Czy współcześnie promowane rozwiązania „ekologiczne” i pro-środowiskowe są zawsze dobre dla klimatu?
- A co z innymi elementami środowiska?

*globalny popyt na baterie litowo-jonowe
(Zhao, Burke 2022)*

kopalnia litu w Chile (fot. SQM)

SWIAT

Razem albo wcale. Cały świat i Polska strajkują dla klimatu

Paulina Januszczyńska
Dziennikarka KP

**WSPÓLNE
DZIAŁANIE**

LUB

**WSPÓLNE
WYMIERANIE**

Świat strajkuje w obronie klimatu. Protesty także w całej Polsce

Dzisiaj w ramach mobilizacji ruchu Fridays For Future na świecie odbędzie się ponad 1300 strajków. Protesty planowane są też w 20 polskich miastach.

Publikacja: 24.09.2021 08:24

SIŁA W MŁODYCH

Młodzieżowy Strajk Klimatyczny znów w akcji. Planuje protesty w całej Polsce

„Chcemy, aby nasi przedstawiciele polityczni zrozumieli, że ochrona klimatu i środowiska to jedno z najważniejszych wyzwań naszych czasów” – zaznaczają aktywiści Młodzieżowego Strajku Klimatycznego, zapowiadając, że na 21 kwietnia planują akcje protestacyjne i happeningi w całym kraju.

Publikacja: 18.04.2023 10:44

Siła w młodych

- Czy działania klimatyczne młodzieży mogą być cenniejsze od deklaracji polityków?

Nastroje polskich obywateli w kwestii zmiany klimatu:

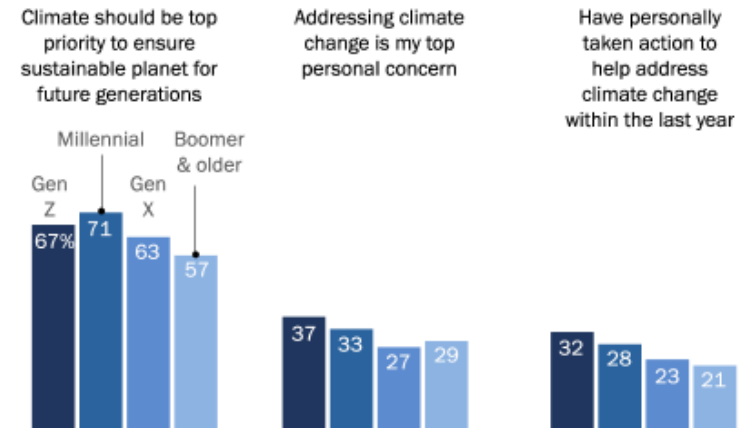
- 19% odczuwa obawę w związku ze zmianą klimatu;
- 56% odczuwa zaniepokojenie w związku ze zmianą klimatu;
- 49% uważa, że zmiana klimatu jest głównie skutkiem działalności człowieka;
- 12% uważa, że zmiana klimatu jest głównie skutkiem naturalnych zmian w środowisku;
- 40% uważa, że zmiana klimatu już teraz jest zagrożeniem dla ludzkości.

(EBI 2018)

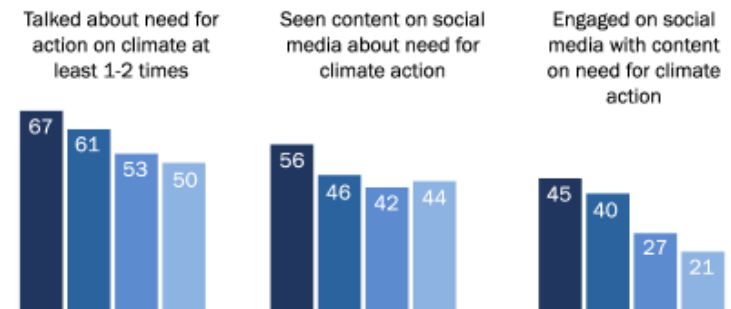
postawy Amerykanów z różnych pokoleń związane z
działaniami pro-klimatycznymi
(Tyson et al. 2021)

Gen Z, Millennials more active than older generations addressing climate change on- and offline

% of U.S. adults who say ...

In the past few weeks ...

Note: Respondents who gave other responses or did not give an answer are not shown. Seen content on social media and engaged with climate content based on social media users.
Source: Survey conducted April 20-29, 2021.

"Gen Z, Millennials Stand Out for Climate Change Activism, Social Media Engagement With Issue"

PEW RESEARCH CENTER

Przyszłość zależy od młodych

„zielony park z rozległym trawnikiem po którym przechadzają się ludzie,
w tle nowoczesne biurowce, piękna pogoda”